

Maa- ja metsätalousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle alkoholilaksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle alkoholilaksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 100/2017 vp): Asia on saapunut maa- ja metsätalousvaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava sosiaali- ja terveysvaliokunnalle.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- ylitarkastaja Juuso Kalliokoski, maa- ja metsätalousministeriö
- lainsäädäntöneuvos Aku-Petteri Korhonen, maa- ja metsätalousministeriö
- hallitusneuvos Ismo Tuominen, sosiaali- ja terveysministeriö
- toimitusjohtaja Elina Ussa, Panimo- ja virvoitusjuomateollisuusliitto ry
- talousjohtaja Anton Westermarck, Alko Oy
- yhteiskuntasuhdejohtaja Petra Gräsbeck, Altia Oyj
- toimitusjohtaja Pekka Tennilä, Altia Oyj
- varapuheenjohtaja Risto Hallman, Suomen Viiniyrittäjät ry
- edunvalvontajohtaja Tuula Loikkanen, Kaupan liitto ry
- toimitusjohtaja Timo Lappi, Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
- puheenjohtaja Mika Tuhkanen, Pienpanimoliitto ry
- toimitusjohtaja Kari Luoto, Päivittäistavara- ja elintarvikkeiden kauppa ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- ruokakulttuuriasiamies Anni-Mari Syväniemi, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

VALIOKUNNAN PERUSTELUT

Yleistä

Hallituksen esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi alkoholilaki. Esityksessä ehdotetaan muun ohella muutettavaksi alkoholijuomien vähittäismyynnin yksinoikeutta sallimalla luvanvaraiseen

Valiokunnan lausunto MmVL 23/2017 vp

vähittäismyyntiin kaikki enintään 5,5 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävät alkoholijuomat. Tilaviinin ja sahdin erityisten vähittäismyyntilupien rinnalle on tarkoitus ottaa käyttöön käsityöläisöluiden vähittäismyyntilupajärjestelmä. Maa- ja metsätalousvaliokunta tarkastelee lausunnossaan esitystä erityisesti toimialansa näkökulmasta.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että esityksen perusteluissa on hyvin niukasti käsitelty maatalous- ja elintarvikesektorin roolia ja kytkentöjä alkoholituotteiden valmistukseen. Perusteluissa ei ole käsitelty myöskään sitä, millaisia vaikutuksia alkoholilailalla esitettyssä muodossaan tulee olemaan maatalouselintarvikeketjun toimintaan ja potentiaaliin.

Valiokunta toteaa, että Suomella on alkoholituotteiden valmistuksessa merkittävä etu sekä luonnossa kasvavien että viljeltyjen raaka-aineiden ominaisuuksissa. Suomen puhdas maaperä, ilma ja runsaat vesivarat luovat hyvän pohjan alkoholijuomien ja panimotuotteiden valmistukselle. Runsaat vesivarat mahdollistavat vettä paljon kuluttavan ruuantuotannon kestävästi ja luovat perustan uusille liiketoimintamahdollisuuksille. Puhtaat vesivarat voivat tulevaisuudessa houkuttaa myös alkoholia valmistavia yrityksiä sijoittumaan Suomeen. Suomalainen tuote voi erottua kilpailijastaan myös vesivaroja kestävästi hyödyntävällä tuotannollaan. Pohjoiset ilmasto-olosuhteet antavat lisäksi tuotteille aromikkuutta. Erityisesti suomalaisissa luonnonmarjoissa ja yrteissä sekä viljoissa on paljon tuotekehityspotentiaalia. Luonnontuotteiden talteenotto on osa resurssi-viisasta ruokajärjestelmää. On myös tärkeää huolehtia siitä, että luonnontuotteiden keräämisen ja hyödyntämisen perinne säilyy.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että alkoholin valmistukseen käytetään jo nyt vuosittain satoja miljoonia kiloja kotimaista viljaa. Esimerkiksi mallasohraa tuotetaan vuosittain noin 450 000 tonnia ja sen kysyntä määräytyy lähinnä kotimaisen oluen kulutuksen mukaan. Etelä-Suomen viljellystä vilja-alasta noin joka viides hehtaari kasvaa mallasohraa, ja alkoholituotteet ovat suurin tuoteryhmä elintarvikeviennissä. Alkoholijuoma- ja etanoliollisuus, panimo- ja virvoitusjuomateollisuus sekä pienpanimot ja viinitilat ovat merkittäviä työllistäjiä ja kotimaisen raaka-aineen käyttäjiä. Alkoholituotantoon liittyvässä alkutuotannossa työskentelee arviolta yli tuhat henkilöä. Viitaten edellä esitettyyn valiokunta pitää tärkeänä, että otetaan huomioon alkoholilainsäädännön vaikutukset maataloustuotantoon, elintarvikeviennin ja maaseudun elinvoimaisuuteen, työllisyyteen ja kasvuun. Maaseudulla maatalojen ja muiden yritysten toimeentulo nojautuu usein monipuolisiin toimintoihin, jotka yksittäin tarkasteltuina eivät näytä taloudellisesti merkittävilä. Kun vaikutukset lasketaan yhteen, niin myös niiden merkittävyys tulee esiin.

Valiokunta korostaa sitä, että alkoholituotteiden valmistuksella on kytkentä myös biotalouteen, jossa tavoitteena on resurssien tehokas hyödyntäminen korkean lisäarvon tuotteiksi. Biotalousessa myös elintarvikkeiden jätteenkierron ennaltaehkäisyyn ja vähentämiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Nyt jo esimerkiksi panimoiden sivutuotteita hyödynnetään rehuksi.

Edellä esitettyyn viitaten valiokunta toteaa, että tällä hetkellä suomalaisia alkoholituotantoon soveltuvia raaka-aineita ei hyödynnetä tarpeeksi ja niiden kaupallinen potentiaali on käytössä vasta pieneltä osalta. Raaka-aineita tulee hyödyntää nykyistä monipuolisemmin alkoholituotteiden valmistuksessa myös vientimarkkinoita silmällä pitäen. Jo nyt alkoholituotteet ovat suurin tuoteryhmä elintarvikeviennissä. Vientituotteina alkoholituotteet ovat brändituotteita, jotka

Valiokunnan lausunto MmVL 23/2017 vp

omaavat korkean lisäarvon. Suomalaisten yritysten alkoholiviennin ulkomaille arvioidaan kasvavan vuonna 2017 noin 20 miljoonalla eurolla 170 miljoonaan euroon. Siten alkoholiviennin osuus kasvaa 10 prosenttiin elintarvikeviennistä. Suomella on nyt kaksi nimisuojuuttua alkoholijuomaa. Maantieteelliset merkinnät ovat suomalaisella vodkalla ja suomalaisella marjaliköörillä / suomalaisella hedelmäliköörillä. Kaksi uutta hakemusta maantieteellisiksi merkinnöiksi on tulossa piakkoin. Nimisuojuustuotteet ovat EU:ssa laatutuotteita, ja ne saavat erityiskohtelun kolmansien maiden kanssa tehtävissä kauppasopimuksissa ja EU:n menekinedistämässä.

Erityiskysymyksiä

Valiokunta kiinnittää tilaviinin valmistuksen osalta huomiota ehdotetun alkoholilain 3 §:n 1 momentin 14 kohtaan, jonka mukaan sen tulisi tapahtua maatilanyhteydessä, jolloin valmistusmäärä ei saisi ylittää 100 000 litraa enintään 13 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävää juomaa kalenterivuotta kohden. Lisäksi yhteistyössä tuotetun tilaviinin valmistusmäärä ei pykälän 4 momentin mukaan saisi ylittää 100 000 litraa. Lain 3 §:n 1 momentin 15 kohdan määritelmän mukaisen käsityöläisluen, joka on valmistettu yksinomaan käymisen avulla ja joka sisältää enintään 12 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävää alkoholijuomaa, tuotanto saisi olla enintään 500 000 litraa kalenterivuodessa ja pykälän 4 momentin mukainen yhteistuotanto enintään 500 000 litraa vuodessa. Valiokunta toteaa, että tällä hetkellä maaseudun kehittämisen eräs keskeinen tavoite on yhteistyön lisääminen maaseudulla etenkin pienten toimijoiden keskuudessa. Alkoholialan pienille toimijoille asetetut rajoitukset eivät edistä yritysten yhteistyötä ja kumppanuutta, joita erityisesti kaivattaisiin maaseudulle nykyistä enemmän. Ehdotetut litrarajat ovatkin liian alhaisia, ja ne saattavat jarruttaa alan kehitystä esimerkiksi siten, ettei menestyvä pienpanimo tai tilaviinin valmistaja näe kannattavaksi investoida suurempaan tuotantoon kysynnästä huolimatta, jolloin myös työpaikkoja jää syntymättä sekä tuotantoon että myyntiin. Valiokunta pitääkin perusteltuna, että litrarajoja korotetaan.

Valiokunta kiinnittää myös huomiota siihen, että tilaviinin ja käsityöläisluen vähittäismyyntipaikkaa koskeva sääntely 17 §:n 2 momentissa on liian rajaava. Tilaviinin tai käsityöläisluen valmistustilojen yhteydessä oleva vähittäismyyntipaikka ei välttämättä ole paras vaihtoehto myydä tuotteita. Tuotteita valmistavalla maatilalla tai maaseudun muulla yrityksellä voi olla esimerkiksi matkailutoimintaa, jolloin vähittäismyynti saattaa olla tarkoituksenmukaisempaa toteuttaa sen yhteydessä. Valiokunta esittääkin säännöstä muutettavaksi siten, että se mahdollistaa vähittäismyyntipaikan tarkoituksenmukaisen sijainnin asiakkaiden ja liiketoiminnan näkökulmasta erityisesti maaseudun olosuhteita ajatellen. Lisäksi ongelmallista on se, että vähittäismyyntilupa on rajattu niin, että yhdellä valmistusluvalla saa luvan yhteen vähittäismyyntipaikkaan, jolloin esimerkiksi pienpanimot, joilla on yhdellä valmistusluvalla toiminnassa useampi panimolaitteisto eri valmistuspaikoissa, eivät voi myydä tuotteitaan kuin yhdestä vähittäismyyntipaikasta. Valiokunta katsookin, että säännöstä tulee muuttaa niin, että myynti mahdollistetaan perustellusta syystä useamman valmistuspaikan yhteydessä.

Valiokunnalle toimitetussa selvityksessä on todettu, että jo pitkään ja laajalti kaiken kokoisten panimoiden, siis myös ehdotettua tuotantorajaa enemmän valmistavien, markkinoinnissaan käyttämän käsitteen "käsityöläisolut" tuominen lakitekstiin voi aiheuttaa sekaannusta. Käsitteellä on jo vakiintunut merkitys, joka kuvaa koko tuotannon valtavirrasta poikkeavia oluita, ei suinkaan vain

Valiokunnan lausunto MmVL 23/2017 vp

hyvin pieniä määriä valmistavan panimon oluita. Valiokunta esittääkin sosiaali- ja terveysvaliokunnalle harkittavaksi, tulisiko käsite "käsiyöläisolut" korvata käsitteellä "pienpanimo-olut".

Valiokunta toteaa, että suomalaiset viinitilat ovat vakiinnuttaneet asemansa osana suomalaista maaseutu- ja matkailuelinkeinoa. Edellä esitetystä käy ilmi, että viinitiloilla valmistetuissa tuotteissa käytetään runsaasti alkutuotannosta saatavia kotimaisia raaka-aineita. Valiokunta pitääkin elinkeinopoliittisesti tarpeellisenä, että viinitiloille tulee mahdolliseksi, mikäli EU-säännökset sen mahdollistavat, myös enintään 22 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien marja- ja hedelmäliköörien vähittäismyynti tilaviinin vähittäismyyntipaikasta.

Valiokunta pitää tärkeänä, että säädettävässä laissa selväsanaisesti todetaan, miten suljetuissa yksityistilaisuuksissa voidaan tarjota alkoholia, kun alkoholin välittämisestä ja luovuttamisesta ei peritä palkkiota. Lisäksi valiokunta pitää tärkeänä, että säännökset muodostuvat joustaviksi. Esimerkiksi sellaisen pienimuotoista maaseutumatkailutoimintaa harjoittavan yrityksen tiloissa, joka omaa Y-tunnuksen, mutta jolla ei ole anniskelu-oikeutta, tulee olla mahdollista nauttia asiakkaan hankkimaa alkoholijuomaa, vaikka yrittäjä toimittaa tilaisuuteen ruuan ja vastaa myös alkoholijuomien tarjoilusta. Tilapäiseen anniskelulupaan ehdotettujen säännösmuutosten myötä anniskelun siirtäminen helpottuu. Nykyistä laintulkintaa tulee yksityistilaisuuksien osalta selventää ja poistaa tarpeetonta lupabyrokratiaa.

Vientimarkkinoiden osalta valiokunta pitää välttämättömänä, että suomalaisilla vientiyrityksillä on samat toimintaedellytykset kuin muilla EU:n jäsenmailla markkinoida tuotteitaan nettimarkkinoinnin ja verkkokaupan kautta ulkomaisille asiakkaille. Kotimaan markkinoita varten asetetut rajoitteet eivät saa rajata oikeuksia ulkomaiden markkinoille pyrittäessä. Valiokunnalle toimitetussa selvityksessä on todettu, että suomalaiset yritykset ovat nykyisin eriarvoisessa asemassa ulkomaisiin kilpaileviin yrityksiin nähden.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSESITYS

Maa- ja metsätalousvaliokunta esittää,

että sosiaali- ja terveysvaliokunta ottaa edellä olevan huomioon.

Helsingissä 27.10.2017

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Anne Kalmari kesk
varapuheenjohtaja Kari Kulmala si
jäsen Markku Eestilä kok
jäsen Pertti Hakanen kesk
jäsen Hanna Halmeenpää vihr
jäsen Lasse Hautala kesk
jäsen Reijo Hongisto si

Valiokunnan lausunto MmVL 23/2017 vp

jäsen Jukka Kopra kok
jäsen Jari Myllykoski vas
jäsen Mats Nylund r
jäsen Tytti Tuppurainen sd
jäsen Harry Wallin sd
jäsen Peter Östman kd
varajäsen Ritva Elomaa ps

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Carl Selenius

Valiokunnan lausunto MmVL 23/2017 vp

Eriävä mielipide 1

Perustelut

Kuten hallituksen esityksessä alkoholilain (HE 100/2017 vp) todetaan: "Sosiaali- ja terveyspolitiikkaan kuuluvan alkoholipolitiikan varsinainen tarkoitus on vähentää alkoholin käyttäjilleen, heidän läheisilleen, muille ihmisille ja yhteiskunnalle aiheuttamia ongelmia ja haittoja."

Tästä lähtökohdasta seuraa: "Alkoholilain kokonaisuudistuksen tavoitteena on sovittaa yh-teen alkoholin valmistukseen, myyntiin ja käyttöön liittyviä erilaisia intressejä. Lain tarkoitus olisi edelleen ehkäistä alkoholin aiheuttamia haittoja ja ongelmia."

Tämä tasapaino elinkeinotoiminnan edistämisen ja haittojen ja ongelmien vähentämisen välillä on pyrittävä löytämään myös maa- ja metsätalousvaliokunnan lausunnossa. On toki ymmärrettävää, että valiokunta haluaa edistää maatalouden elinkeinoja, mutta tämä pyrkimys on tasapainotettava sen kanssa, että alkoholin aiheuttamia haittoja ja ongelmia ehkäistään. Sillä on vaikutusta myös maaseudulla, jossa alkoholi aiheuttaa haittoja ja ongelmia siinä kuin kaupungeissakin.

Edelleen alkoholilakiesityksessä todetaan: "Jos uudistuksen päätavoite olisi vähentää alkoholin aiheuttamia haittoja, kustannushyötysuhteeltaan tehokkaimmat keinot ovat WHO:n ja OECD:n sekä lääketieteellisten ja yhteiskuntatieteellisten tiedeyhteisöjen mukaan koko väestöön kohdistuvat keinot: saatavuuden rajoittaminen, verotus ja mainonnan rajoitukset."

Saatavuuden rajoittamista löysennetään hallituksen esityksessä. Erittäin ongelmallista haittojen lisääntymisen kannalta on esitetty eri valmistustavoilla tehtyjen alkoholijuomien sallitun alkoholipitoisuuden nosto vähittäiskaupoissa 4,7 prosentista 5,5 prosenttiin ja sen myötä vahvojen alkoholijuomien jälleenmyyntipisteiden määrän yli kymmenkertaistuminen. Tällainen lainmuutos lisäisi haittoja erityisesti maaseudun väestölle.

Haitallisten seurausten toteutumisen todennäköisyys on suuri, sitä vastoin myönteiset vaikutukset alkoholialan työllisyyteen tai kotimaiseen tuotantoon ovat epävarmoja. On otettava huomioon, että myös alkoholittomien juomatuotteiden valmistuksen ja saatavuuden lisääminen tuo lisää kulutusta ja kysyntää näissä tuotteissa tuloja valmistajille ja lisäksi tarjoaa kuluttajille alkoholipitoisia juomia terveellisempiä vaihtoehtoja.

On hämmäntävää, että alkoholipolitiikan vaikutuksia koskevalle tutkimustiedolle ei ole annettu painoarvoa maa- ja metsätalousvaliokunnan lausunnossa. Valviran, aluehallintovirastojen, Ahvenanmaan valtionviraston, Tukesin, lapsiasiainvaltuutetun ja tasa-arvovaltuutetun kannat uudistusesitykseen ovat kielteisiä. Tukes totesi, että jos tavoitteena on minimoida alkoholin haittoja, ei vähittäismyynnin yksinoikeuden muuttaminen esitetyllä tavalla ole perusteltua. Muutoksella ei saavuteta fiskaalisia tai elinkeinopoliittisia hyötyjä. Työllisyysvaikutukset näkyvät vain sosiaali- ja terveydenhuollon ja poliisin lisääntyvänä työtaakkana. Turvallisuusviranomaisten työ tapaturmien ja kuolemien vähentämiseksi vaikeutuu, kun lisääntynyt alkoholijuomien saatavuus luo olosuhteita, joissa riskit kasvavat.

Valiokunnan lausunto MmVL 23/2017 vp

Sekä alkoholin valmistuksen ja kaupan että alkoholipolitiikan kansainvälinen luonne heijastuu siinä, että lakiesitysluonnoksesta saatiin kolme lausuntoa kansainvälisiltä toimijoilta.

Kuuden maan suurlähettiläät ilmaisivat yhteisessä kirjeessä tyytyväisyytensä ehdotettuun liberaalisointiin. He näkivät lakiuudistuksen edistävän Euroopan yhteismarkkinan avoimuutta ja toimivuutta. Kyseisistä maista kahdesta tuodaan Suomeen lähinnä olutta, neljästä muusta lähinnä viiniä.

Sen sijaan kansainvälistä sininauhaliikettä edustava International Blue Cross ja päihdehaittojen ehkäisemiseksi toimivien järjestöjen pohjoismaainen yhteistyöverkosto NordAN yhdessä eurooppalaisen Eurocaren kanssa ilmaisivat huolensa muutosehdotuksista, jotka lisäisivät alkoholin saatavuutta ja heikentäisivät Alkon asemaa. Ne huomauttivat, että Suomi, jota on aiemmin pidetty yhtenä alkoholipolitiikan mallimaana, on nyt valitsemassa alkoholipoliittisen linjan, joka haittoja lisätessään on päinvastainen kuin useimmissa EU-maissa ja globaalillakin tasolla.

Maaseudun elinkeinojen kannalta pienille alkoholijuomien tuottajille annetaan alkoholilakiesityksessä merkittäviä uusia mahdollisuuksia:

"Kun nykyisin tilaviinin ja sahdin valmistajilla on erityinen oikeus myydä valmistamiensa tuotteita valmistuspaikalta, tämä vähittäismyyntioikeus koskisi uudistuksessa myös pienpanimoiden käsityöläisoluista. Tilaviinin, sahdin ja käsityöläisluen vähittäismyyntioikeus olisi rajattu pienille alkoholijuomien tuottajille ja se koskisi vain perinteisiä ja käsityövaltaisia tuotteita."

Tässä asiassa on todella syytä edetä varovaisesti hallituksen esityksen tavoin eri tavoitteita yhteen sovittaen. Vähittäistä etenemistä kuvaa se, että pienten alkoholituottajien uusien mahdollisuuksien toteutumista seurattaisiin 3—4 vuoden kuluttua tehtävällä tutkimuksella, jolloin selviäisi uudistuksen kokonaisvaikutus ja lakia voitaisiin soveltuvalta osin korjata: "Esimerkiksi neljän vuoden kuluttua lain voimaantulosta voitaisiin selvittää lakimuutosten vaikutukset alkoholisidonnaiseen työllisyyteen, luvanvaraisen alkoholijuomien myynnin vaikutukset erityisesti pienten päivittäistavarakauppojen lisääntymiseen, päivittäistavarakaupan palveluverkoston kehitys sekä tilaviini- ja käsityöläispanimoiden rooli maaseudun ja maaseutumatkailun kehittämisessä."

"Alkoholilakiuudistuksen tavoitteiden ja ennakoitujen vaikutusten moninaisuuden vuoksi muutosten toteutumisen jälkiarviointi olisi perusteltua. Yhteenveto alkoholinkulutuksen, alkoholihaittojen, alkoholielinkeinojen elinvoimaisuuden ja alkoholisidonnaisen työllisyyden kehityksestä voitaisiin tehdä esimerkiksi kolmen vuoden kuluttua lain voimaantulosta. Poliittisen arvioinnin pohjalta olisi tällöin mahdollista korjata uudistuksen mahdollisesti aiheuttamia negatiivisia seurauksia."

Edellä olevan perusteella esitämme eriävän mielipiteen maa- ja metsätalousvaliokunnan lausunnon kohtiin (7), (8), (10) ja (12).

Kohdassa (7) lausunnon mukaan olisi perusteltua korottaa alkoholilain 3 §:n 1 momentin kohdassa 14 määriteltyä tilaviinin valmistusmäärän 100 000 litran rajaa ja kohdassa 15 käsityöläisluen 500 000 litran rajaa.

Valiokunnan lausunto MmVL 23/2017 vp

Kohdassa (8) lausunto haluaisi purkaa rajoituksen valmistustilojen yhteydessä olevasta yhdestä vähittäismyyntipaikasta ja myynti mahdollistettaisiin perustellusta syystä useammasta vähittäismyyntipaikasta. Lisäksi kohdassa (10) sallittaisiin 22 tilavuusprosenttia etyylialkoholia sisältävien marja- ja hedelmäliköörien vähittäismyynti noista vähittäismyyntipaikoista.

Nämä kannat eivät ota huomioon tavoitetta vähentää alkoholin kulutusta. On paljon perustellumpaa edetä alkoholin saatavuuden lisäämisessä varovasti. Siksi tilaviinin ja käsityöläisluen valmistusmäärien rajat tulee säilyttää hallituksen esityksen mukaisina, tilaviinin myynti tulee rajoittaa yhteen tilan yhteydessä olevaan vähittäismyyntipaikkaan, eikä korkean alkoholipitoisuuden omaavien liköörien myyntiä tällöin pidä sallia.

Kohdassa (12) maa- ja metsätalousvaliokunnan lausunnon mukaan olisi sallittava nettimarkkinointi ja verkkokauppa ulkomaisille asiakkaille. Kotimaan markkinoinnin rajoitteet rajaavat näitä mahdollisuuksia EU:n sisämarkkinoilla. Ei nettimarkkinoinnissa ja verkkokaupassa voi tehdä eroa kotimaan ja muiden jäsenmaiden välillä. Kaikkia on EU:n sisämarkkinoiden periaatteiden mukaan kohdeltava samalla tavalla. Mikäli saatavuutta ei haluta kasvattaa kotimaassa, ei pidä purkaa nettimarkkinoinnin ja verkkokaupan rajoitteita.

Mielipide

Edellä olevan perusteella katsomme,

että sosiaali- ja terveysvaliokunnan tulisi ottaa edellä mainittu huomioon mietinnössään.

Helsingissä 27.10.2017

Peter Östman kd
Mats Nylund r

Valiokunnan lausunto MmVL 23/2017 vp

Eriävä mielipide 2

Perustelut

Valiokunnan lausunto mahdollistaa asiakkaiden omien alkoholijuomien tarjoilun maaseutumatkailua harjoittavan yrityksen tiloissa, jos yrittäjällä on y-tunnus. Tämä loisi uudenlaisen muodon anniskelutoiminnalle vailla anniskelulupaan liittyviä velvoitteita. Tämä vääristäisi ravintola-alan kilpailua ja syrjisi niitä yrittäjiä, joilla on anniskelulupa, esimerkiksi tilanteissa, joissa häiden tai syntymäpäivien järjestäjä pohtii, mistä palvelun tilaa. Tilatako palvelu sellaiselta tila- ja ravintolapalvelulta tarjoavalta yritykseltä, jossa tarjoiltavan alkoholin hinta on 24 % (ravintolassa myydyin alkoholin arvonlisävero) kalliimpi kuin vertailuyrityksessä?

Valiokunnan lausunto mahdollistaa alkoholia tarjoilevan yrityksen perustamisen ostamalla maaseudulta kiinteistö, hankkimalla y-tunnus ja hygieniapassi ja tekemällä ilmoitus elintarvikehuoneistosta.

Alkoholin anniskeluun liittyy erinäisiä vastuita, jotka ovat ravintoloitsijan tai alkoholin anniskelua harjoittavan yrityksen lailla määrittämiä vastuita, esimerkiksi järjestyksenvalvonta. Vastuun siirtäminen alkoholia nauttineiden asiakkaiden vastuulle olisi vastuutonta.

Pienimuotoinen maaseutumatkailu on erittäin kannatettava asia, mutta on kiistanalaista, voidaan-ko sillä verukkeella asettaa sen toimijoita täysin erilaiseen kilpailuasetelmaan kuin muita yrittäjiä. Jos valiokunnan kirjaus tällaisenaan säädettäisiin lakiin, tulisi jatkossa miettiä, mikä laske- taan maaseutumatkailuksi ja mikä pienimuotoiseksi sellaiseksi. Rajanvedosta tulisi väkisinkin mielivaltaisen.

Mielipide

Edellä olevan perusteella katson,

että sosiaali- ja terveysvaliokunnan tulisi ottaa edellä oleva huomioon mietintöä tehdessä.

Helsingissä 27.10.2017

Jari Myllykoski vas